1 Փոնջը ՀՈՐԵՔՇԱԲԹԻ և. ՇԱԲԱԹ օրերը կը հրատարակուի :

2. Տարեկան բաժանորդագինն է միայն ջորս արծաթ մէճիտ կանխիկ վճարելի, բէ՛ մայրաքաղաքիս եւ իւր արուարձանաց և. բէ՛ գաւառաց համար :

3. վեց եւ երեք ամսոց համար ալ բաժանորդ կընդունուի :

4. Տեղական և գաւառական թղթատարութեան ծախքը խմբագրութիւնը պիտի վճարէ։

5. Հատը մէկ դրչ. մէճիտ, եւ կը գտնուի մասնաւորապէս Պաճըճ գաբոս Սուճի Պօղոս աղայի խանուրը :

6. Գանուցման տողը **3** դրչ. է մէկ անգամի համար : Աւելի ածան կը գոյայ աւելի անգամներու համար :

7. Խմբագրութեան վերաբերեալ որեւէ գիր ուղղելի առ. Տճօրեն – Տէր Հ. Ս. Ալամճեան կ. Պօլիս Պալըք բազար Նաճիյէ խան վերի յարկ Թիւ 16

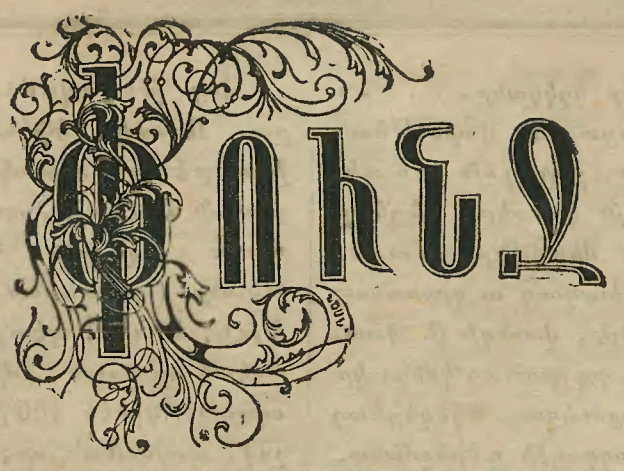

ADRESSE

H. S. Zladjadjian

Directeur du Journal Armenien POUNTCHE
16 Nafié Han. Balouk Bazar Constantinople.

ԱԶԳԱՅԻՆ

Գ.

Սիս

(Տե՛ս Բե՛ 1565)

Հայրապետանիստ դղեակը՝ Հերոմկլայի երբ եգիպտոսի Աչրաֆ Սուլթանը գրաւեց 1292 թուականին, և Տ. Տ. Ստեփաննոս Դ. դերի գնաց յեգիպտոս, և անդ ի գերութեան վախճանեցաւ 1293 (տես ի վեր անդր երես 240-247), առաջին անգամ ի Սիս նստաւ Տ. Տ. Գրիգոր Է. Ապաւարզեցի Հայրապետը - 1294 - 1307 —, որմէ սկսեալ հաւատոյ դաւանութեան նոր բացատրութենէն, ձիւռակն սանդրէց վոփոխութեան (տես Ստեփանոս Օրբէլ. հատոր Բ. դլ. ԿՀ (68) և ԿԹ (69) և ՈՒՒԲՈՈՑ (միաբանողաց ընդ եկեղեցւոյն Հռովմայ) յարուցած չփոթութենից պատճառաւ թէ՛ ազգին քաղաքական իշխանութիւնը վաղանդեցաւ, և թէ՛ Հայաստանեայց Ս. Եկեղեցւոյ խաղաղութիւնը խռովութեան ալեաց մատնուեցաւ՝ այնչափ սաստկութեամբ որ՝ վերջապէս 1375 թուականին Ռուբինեանց հարստութեան կործանման տրտում ժամն եւս հնչելու տեղի տուաւ, որով և ազգն համայն քաղաքական իշխանութեան այս կայծէն եւս զրկուեցաւ, յորմէ հետէ անիշխանութիւնն եղաւ իրեն բաժին : Սակայն այսու աւենայնիւ ո՛չ Անաւարզեցին, ո՛չ իւր համամիտ յաջորդներն և սոյա համախորհուրդ Ռուբինեանց թագաւորք և ոչ ժողովք որ ի Սիս —1307— և յԱտանա-1316- չկրցան յաջողիլ երբեք Հայաստանեայց ամենասուրբ Եկեղեցւոյն աւաքելական ուղղափառ հաւատքն և ծիսական և այլ աւանդութիւնները փոփոխել, դի արեւելեան ողջմիտ Հայ Եպիսկոպոսաց և վարդապետաց և իրենց Ս. Եկեղեցւոյն հաւատարիմ հայ ժողովրդեան արիական ջանից և բազմաքրտին վաստակոց առջեւ խորտակեցան, փշրեցան և անհետացան այն ամէն խորհուրդք և միջոցք, որք Հայաստանեայց առաքելական և իւր հաւատոյ վարդապետութեամբն և ծիսական ու այլ աւանդութիւնները փոփոխելու կամ հռոմայնացնելու համար պատրաստուած՝ և գործադրութեան իսկ դնելու յանդուգն ձեռնարկութեան սկսուած էր :

Թէպէտեւ իրենց այս ազգակործան ձեռնարկին մէջ չկրցին յաջողութիւն գտնել, բայց թէ՛ այս և թէ՛ վերահաս ազգային անկանութեան պատճառաւ Սոյ մէջ ամենայն Հայոց Հայրապետական աթոռն այն աստիճան մերկացու բարեկարգութենէ և վատթարացաւ որ մի զկնի միոյ առանց ապեցին ընդոծութեան Հայրապետաց յաջորդութիւնք, մանաւանդ պանան և չընչայակալ բերդաբերեալ ոճէր և դիպուած աներկիւղ և անպատկառ սկսան գործուիլ : Հայրապետական աթոռոյ այս կացութեան յիշատակութիւնն անդամ սարսուռ կաղդէ մարդուն, մանաւանդ Հայ մարդուն թող թէ նկարագիրն :

Անաւարզեցւոյն յաջորդներէն երբ Տ. Տ Կոստանդ Ե. Հայրապետը — 1430 — 1439 — վախճանեցաւ, Սահակիք ոմանք անկարգութեան չափը լցուցանելով 1440 թուականին երեց մը — Տ. Յովսէփ — Հայոց Հայրապետ կացուցանել ժպրհեցան, որոյ՝ ընդդէմ Ազգին իրաւանց և Հայաստանեայց Ս. Եկեղեցւոյ կարգաց և կանոնաց հակառակ այս ապարքը դատապարտեց ազգը ձերբազելով էապա և ընդոծանելով կաթոլոսաց ապօրէն էորձողութիւնը. ուստի և Տ. Յովսէփ հաղիւ ուրեմն մէկ քանի ամիս պաշտօն վարեց, և այն՝ զինքըն ընտրող խիստ սակաւաթիւ անձանց համար: Սմա կը յաջորդէ դրեթէ նոյնօրինակ ապօրինի ընտրութեամբ Տ. Գրիգոր Թ. Մուսաբէկեանց, նոյն 1440 թուականին և որ առանց օրինաւոր ընտրութեան մեկէն հինգ Եպիսկոպոս կը ձեռնադրէ, անշուշտ իւր ապօրինաւորութեանց Եպիսկոպոս պաշտպաններ պատրաստելու համար :

Հայրապետական աթոռոյն անբարեկարգութեանց վրայ երբ Մուսաբէկեանցի այս ապօրինի արարքն եւս կաւելնայ, կիլիկիոյ սահմանաց մէջ գտնուած Եպիսկոպոսք այլ եւս չհանդուրժելով՝ անմիջապէս յատուկ գրով մը կը դիմեն առ Եպիսկոպոսունս և վարդապետս Հայոց արեւելից և ընդ փոյթ դարման կը խնդրեն Հայրապետական աթոռոյն այս անկարգ կացութեան և ցաւալի վիճակին, որոյ հետեւանքը Հայ ազգին և Եկեղեցւոյն համար արդէն եղածէն աւելի աղետաբեր ըլլալ կսպառնար :

Արեւելեան Եպիսկոպոսունք և վարդապետք և ազգն ամբողջ թէպէտ և գիտակ ի Սիս պանդուխտ Հայրապետական աթոռոյն անկարգ և անկանոն ընթացից, և անդ ընդդէմ Սահմանադրութեան Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ և իրաւանց ազգին գործուած ղեղծմանց, բայց ճանապարհի հեռաւորութեան և ժամանակին քաղաքական վրդովմանց և անապահովութեան պատճառաւ բողբոջել զատ չկրնալով ուրիշ դարման տանիլ, խորդացած էր արդէն իրենց համար Սիան, և Հայրապետական աթոռն իրենցմէ և իրենք ինմանէ ուծացած էին: Սակայն երբ արեւմտեան Եպիսկոպոսաց ի վեր անդր յիշատակուած գիրն հասաւ, յորում անշուշտ մանրամասն նկարագրուած էր Հայրապետական աթոռոյ ցաւալի վիճակը, և ծիսական փոփոխութեանց համար դեռ եւս ի գործ դրուած աշխատանքը, ի՛ւրաքանչիւր Հայրապետական աթոռը բարեկարգելու ձեռնարկել: Եւ տեսնելով որ անկարելի է բարեկարգել Հայրապետական աթոռը քանի որ կը մնայ ի Սիս, որ Ռուբինեանց հարստութեան բարձմամբը կատարեալ անիշխանութեան մատնուած էր, և տեսնելով մանաւանդ որ Հայրապետական աթոռոյն պանդխտութեամբ աստ անդ թափառելուն ներքին և արտաքին քաղաքական պատճառներն կորուսած են իրենց կարեւորութիւնը և անհետացած, հետեւապէս նոյն հեռացած Ազգային եկեղեցական ընդհանուր ժողով դումարեցին իվաղարշապատ Ս. Էջմիածնի Մայր տաճարին մէջ 1441 թուականին, յորում ներկայ գտան Աղուանից կաթուղիկոսն, բազում եպիսկոպոսք, վանահարք, վարդապետք, երիցունք և աշխարհական իշխանք և տանուտէարք իբր հօթն հարիւր անձինք : Որքա ժողովոյն ներկայ չգտնուող եպիսկոպոսաց, վարդապետաց և այլոց կարծիքն ալ հաւանութեան թղթով առնելով համախորհուրդ որոշեցին հայրապետական աթոռն իւր բնական տեղն ի Ս. Էջմիածին փոխադրել. ուստի և Տ. Գրիգոր Մուսաբէկեանցի ընտրութիւնը իմաստուն հեռատեսութեամբ ընդունելով հրաւիրեցին զինքը որ գայ բազմի Հայաստանեայց Հայրապետութեան Տիրասահման յաւուկ աթոռն ի սուրբ Էջմիածին և հոլուէ զեկեղեցին Հայոց և կառավարէ զազգը հոգեւորապէս : Սակայն Տ. Գրիգոր Մուսաբէկեանց չընդունեց, մերժեց ժողովին հրաւերը, և կամակոր յամառութեամբ մնացի Սիս : Երբ տեսաւ ժողովը Մուսաբէկեանցի յամառութիւնը՝ համահաճ խորհրդովներկայ ժողովականաց և բացակայից ընտրեց և ձեռնադրութեամբ ու օծմամբ նուիրագործելով կացոյց Հայրապետ ամենայն Հայոց Տ. Տ. Կիրակոս Վիւրապեցին —1441— և նստուցին ի Մայր աթոռն Արարատեան ի սուրբ Էջմիածին : Սոյն նորապսակ Հայրապետը իւր նախընծայ կոնդակաւն ամբողջ ազգին, որ յարեւելս և յարեւմուտս, ծանուցանելով Հայրապետական աթոռոյ փոխադրութիւնը և իւր ընտրութիւնը՝ նուիրեց ազգային Տիրանուէր, և սիրեց օրհնութիւն Աստուածային, և կարդաց արձակումն ամենայն կապելոց :

Այսպէս ահա Հայրապետական աթոռը 989 տարիներ իւր բնակավայրէն տարակոյ մնալէն յետոյ՝ Ազգային եկեղեցական ընդհանուր ժողովոյ որոշմամբ 1441

թուականին վերատին փոխադրեցաւ ի Տիրատահման աթոռատեղին իւր ի սուրբ էջմիածին։

Իսկ Տ. Գրիգոր Մուսաբէկեանց կամակոր յամառութեամբ չքաւմապատճառութեամբ մնաց ի Սիս, որմէ ՍԿԶՍԱՒ Սսոյ պիտակ կաթուղիկոսութիւնը, որ մինչեւ ցարդ կը շարունակէ։ Եւ արդ՝ սոյն յամառութեան ծնունդ կաթուղիկոսութեան նկատմամբ պիտի սկըսինք գրել։

Տ. Գրիգոր Մուսաբէկեանցի յաջորդաց նկատմամբ մինչեւ 1633 պատմութիւնը մեզ համար կը լռէ, բայց ի իրենց պէս՝ իրենց մէկ քանի հակաթոռներու պատմութենէն, զորս ի գիր առնուլ աւելորդ կը համարինք։ 1633 թուականին, Սսոյ կաթուղիկոս կամվառ նահայր վիճակաւոր կը կարգուի Տ. Սիմեոն Բ. որ ընդդէմ իրաւանց ամենայն Հայոց Հայրապետին եւ պիսկոպոսական ձեռնադրութեան մասին մինչեւ այն աստիճան կը ղեղծանի որ Տ. Տ. Փիլիպպոս հոյակապ Հայրապետն ամենայն հայոց —1634—1656— յանդիմանական թղթով մը կարգ և յուղղութիւն կհրաւիրէ զինքը, բայց նա վոխանակ ղգաստանալու և իւր չափն ու սահմանը ճանաչելու՝ կարի յանդուգն, չեմ կամիր ըսել լրբենի լեզուաւ դէպ ուած պատասխան մը կուղղէ առ նոյն մեծագործ Հայրապետն Հայոց, որոյ հրատարակութիւնն ամեն բարեպաշտից և աղգասիրաց արդար զայրոյթը կը չարժէ։ Ի վերայ այսը՝ ամենայնի Տ. Սիմեոն Բ. թէպէտ և նկիլկիոյ սահմաններէն այլ եւս դուրս չելլէր, սակայն մի եւնոյն անկարգ և անկանոն ընթացքով կը շարունակէ իւր պաշտօնը մինչեւ 1648 թուականը։ Իրեն կը յաջորդէ Տ. Ներսէս —1648—1654—։

(Մնացեալը յաջորդով)

Տարէ տ՚ալ

Բաղում տարիներէ հետէ և անցեալ տարի ի՛նչ վիճակի մէջ որ կգտնուէին մայրաքաղաքիս աղգային դերեզմանատունք եւ մանաւանդ Իւսկիւտարի Պաղլարպաշիի դերեզմանատունը, մի՛ և նոյն վիճակին մէջ կգտնուի մինչեւ ցայսօր։ Մեր հարց, մարց, քերց, եղբարց, մեր նախահարց, նախահաւուց, մեր սրբազան հարց, հայրապետաց դամբանք, նուիրական աճիւնք անարգանօք առ ոտն կկոխոտին ցարդ, և ցաս մամբ կբսենք թէ վոխանակ ա նուշահոտութեանց դարշահոտութիւնք կբուրեն. այդ դերեզմանատունը դեռ կմնայ անպատ ու անպատսպար, և շուրջը կտես նուին զաղիր կղկղանք . . . . . Ահա մերձենայն Ս. Յարութեան տօնի օրերը. չարագոյն եւս պիտի լինի սոյն վիճակը. անցեալ տարի դէմ մերայինք ղգուշացան՝ զայն խազուց ու զբօսանաց վայր մ՚ընելէ, վասնզի Ս. Պատրիարքէօր յորդորանաց կոնդակը՝ որ կարդացուեցաւ եկեղեցեաց բեմերէն աղգային դերեզմանատուններն սուրբ ու մաքուր պահելու համար, ո՛չ սակաւ աղդեցութիւն ունեցաւ։ Դեռ չլսեցինք թէ այդպիսի կոնդակներ այս տարի եւս պիտի ղրկուին. չա՛տ պէտք ունիմք. քանի որ մեր այս անտարբերութիւնը կայ, պէտք է միշտ գրել, միշտ յորդորել, և չէ թէ տարին մէկ անգամ, այլ ամեն ամիս, այլ ամե՛ն օր, մինչեւ որ սովրինք թէ ո՛րչափ մեծ արանք ընծայել պարտ է մեր դերեզմանատանց, ո՛րչափ զարդարել վայել է զանոնք. մինչեւ որ սովրինք, թէ քաղաքակրթ ազգաց մէջ դերեզմանատունք մեկմեկ ծառազարդ ու ծաղկազարդ դրախտ են և սըրբութիւն ու մաքրութիւն կվայելին անոնց մէջ, և պատկառանք կաղդեն հոն ոտք կոխողին վրայ։ Կամչնամք արդարև, երբ կլսեմք, թէ հետաքրքիր օտարական մը մայրաքաղաքս եկած, և բնակեալ ժողովրդոց աղգային հաստատութիւններն տեսնել եկած է. ի՛նչ գաղափար կունենայ նա մեր աղգին բարոյական վիճակին վրայ՝ երբ տեսնէ Իւսկիւտարի դերեզմանատան նման հայկական դերեզմանատուններ։ Եթէ վոքը մի ղգացում ունիմք, եթէ վոքը մի պատիւ ունիմք, դէ՛թ այս տարի, Իւսկիւտարցի՛ք, ներկայ Յարութեան տօնի օրերու առթիւ և օրերու մէջ ընելիք մեր աւելորդ ծախուց դէթ մէկ մասն տանիմք յանձնեմք Իզմիրլեան դեր. Տ. Մատթէոս Սրբազանի՝ պատի ծախուց համար, և պատհանիմք իրմէ, որ դերեզմանատան խնդրոյն համար արդէն իւր նախադահութեամբ կազմեալ յանձնաժողովն՝ որ դադարած է, չարունակէ իւր աշխատութիւնները, և օր յառաջ վերջ տրուի սա՛ ամօթալի վիճակին։ Իւսկիւտարցի՛ք, գնեք անգամ մը մը տածեցէ՛ք, թէ այնչափ չքաւ ու հանդիսիւ՝ քահանայիւ՝ վարդապետօք, եպիսկոպոսօք, և սրբազան երդօք ու աղերսօք մեր տարած թաղած ննջեցելոց վրայ ցուիակեաց մարդիկ կերթան դարչելի երդոց ամբոխները կ՚յարուցանեն, կապականեն ու կըղկըղեն։ Կբողոքեն մեղի դէմ մեր ննջեցելոց ոսկերք ու աճիւնք . . . .

Հայ թղթավաճառներէն Գօրան Ալէմտիս էֆէնտի առաջարկեր է մեծ. կրթական խորհրդական էֆէնտիի, որ ինքը վաճառէ ազգային հաստատութեանց (վարժարան, ընկերութիւն, և այլն) պէտք եղած գրքական պիտոյքն, մինչեւ ցարդ տրուած դինէն 100 ին 10 դեղչով, պայմանա՛ւ որ, սոյն 10 ին կէսը՝ գրական պիտոյքը գնող հաստատութեան, իսկ կէսը կեդրոնական անտուկին մնայ ի շահ։ Զեմք կարծեր, որ նկատառման անարժան համարուին այսպիսի օգտակար առաջարկութիւնք։ Գօրանեան էֆէնտի անցեալ տարի այսպիսի առաջարկութիւն մ՚ըներ է Միացեալ ընկերութեան վարչութեան, և ընդունելով՝ ժամանակ մը անկէց առնուեր ու մեծ շահ տեսնուեր է. սակայն՝ յետոյ դարձեալ չեն առեր, չեմք դիտեր՝ ի՛նչ բանաւոր պատճառաւ; մինչդեռ արդէն 13 ղբրուչի առնուած բանը Գօրանեան էֆէնտի 8 ի տուեր է, և վարչութեան անդամք գարմացեր են։

— Աւրժ Տ. Գաբրիէլ Ծ. վարդապետ ձեվահիրճեան՝ որ Աղեկսանդրիոյ մէջ ձեռնադրեալ էր 7 տարի յառաջ, և հոն կգտնըւէր ցարդ՝ իւր համբոյր բարուք ու վարուք հասարակաց սիրելի հանդիսացած, երկուշաբթի մայրաքաղաքս եկաւ օդափոխութեան համար։ Աւրժ. ձեվահիրճեան՝ Նորատունկեան մեծապատիւ Գաբրիէլ էֆէնտիի մօրեղբայրն է, ուսեալ և լեղուագէտ, աղնուազգի եկեղեցական մը, ըստ ամենայնի արժանաւոր՝ սոյն սրբազան կոչման։

— Քանի մը շաբաթ յառաջ Ղալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցին գողցուած գոհարեղէն զարդերն գտնուեր են։ Գողը՝ կիւմիւշխանեցի Քէօր Սիմոն անուն Հայ մ՚է, որ արդէն քանիցս գողութեամբ բռնուած է եղեր։ Աւրժ. ոստիկանութեան ձեռքը կգտնուի և հարցաքննութեան ենթարկեալ է։ Արդէն խոստովաներ է ամեն բան, և ընական սենեկէն եղեր են եկեղեցիէն գողցածներն և այլ բաղում գողք։

— Տփղիսի Մեղուէն կիմանանք, թէ Ս. Էջմիածնի ճեմարանի ուսուցչական խումբն 50 րուպլի հանգանակեր են ի նպաստ սովելոց Հայաստանի։ Եթէ նեղելի է անաչառ գրել՝ շատ ուշ ձեացած են և շատ քիչ է դուրմարն։

— Աղեկսանդրապոլի Տիպարիզ գիւղի մէջ կիսաւեր եկեղեցի մը գտնուեր է, յորում երեւցեր են երեք դերեզմանք, և միոյն մէջ մեռատղայ խաչ մը. նոյնպէս և կեղեցւոյն դուրսը երեք գերեզմանք. կկարծուի թէ այս եկեղեցին՝ Բագրատունեաց ժամանակակից է։

— Բեդրոսպուրկէն Տփղիսի Մշակ լրագրին գրեր են, թէ Մոսկուայի ազգայնոց կողմանէ Սուրբ Ընեանց Տ. Յակոբ Աւագ քահանայ, աղա Յովհաննէս Անանօֆ և աղա Գէորգ Լիանօզովից, իբրեւ պատգամաւորութիւն, Բեդրոսպուրգ գացեր, և տեղւոյն Պետրոս-Պօղոսեան Մայր եկեղեցին՝ որ Ռուսիոյ կայսերաց գերեզմանատունն է, հանդուցեալ Զարին գագաղին վրայ պսակ թեայ չքեղ պսակ մը դրեր են, վրան արձանագրեալ «Հայոց հզօր Ցառագով ազատիչ կայսեր»։

— Ղղբրիլիսէի Համաշէն գիւղի վարժարանին դասատու յարգոյ Թորոս Յակոբեան՝ մարտ 9 թուով նամակաւ մը կհկարագրէ վարդանանց տօնի օրը վարժարանին մէջ կատարուած հանդէսն։ Նոյն օրը առաւօտուն ժամերգութեան աւարտմանէն յետոյ՝ ժողովուրդն ի դպրոց հաւաքուեր է. աշակերտք միահամուռ երգեր են և ոմանք ճառեր կարդացեր են, և հանդէսը վերջացեր է տեղւոյն բարեջան Տ. Սուքիաս քահանայի մէկ աղդու ատենաբանութեամբ։ Նամակագիրն գ. վեստիւք կիսօսի ապա սոյն քահանային ժողովրդասիրութեան ու ուսումնասիրութեան վրայ, և յոյս կյայտնէ թէ երիտասարդաց եռանդուն գործունէութեան հետ միանալով՝ մեծամեծ օգուտներ պիտի արտադրէ։ Իբրանի՝ թէ, կ՚յարէ, այսպիսի եղերականք պատուէին ամեն ուրեք։ Եւ արդարև, երբ կղկղն ընդհանրապէս կատարէ իւր պարտիքն, Աղղին վիշտերն ու ցաւերն բաւական կմեղմանան։

—Ինչպէս կանխաւ ծանուցուած էր, Ս. Պատրիարք Հայրն երէկ հանդիսաւոր Պատարագ մատոյց Թումգափուի Մայր եկեղեցւոյ մէջ, վասն հոգւոյ հանդուցեալ Զարին Ռուսիոյ։ Տ. Սիմէոն, Տ. Մատթէոս Իզմիրլեան, Տ. Սրիուտակէս Դերձակեան և Տ. Պետրոս Սրբազանք ղգեստաւորեալ կգտնուէին սեղանին վրայ, և բազմաթիւ վարդապետք կսպասաւորէին։ Եկեղեցին ու խորանը արտաքոյ կարգի լուսավառեալ ու զարդարեալ էին։ Եկեղեցւոյն մէջտեղը երկու կարգի վրայ շարուած էին հարիւրաւոր Հայ երիտասարդք, սդոյ ղգեստուք։ Ներկայ գտնուեցան գերմանական դեսպան Պ. որ Նէվիգօֆ, տի-

կինը, մօրաքոյրն և այլ նշանաւոր ռուս տիկնայք և դեսպանական պաշտօնակալք, դերմանական դեսպանին խորհրդական կոմս Բատօլինսքի, սերպիական դեսպանն ու դեսպանուհին և պուլղարական դործակատարն, ամենքն ալ համազգեստով՝ բայց սեւաքօղեակ, ինչպէս տիկնայք եւս՝ սեւազգեստ։ Մայրաքաղաքիս ամէն կողմերէն համախմբեալ ազգայնոց բազմութիւնն՝ 5-6 հազարէն աւելի կհաշուի։ Ս. Պատրիարք Հայրն, Առաքելոցի վանական, ամենայն Հայոց վեհափառ Հայրապետին, Երուսաղէմայ Ս. Պատրիարքին, և Թուրքիոյ հանգուցեալ պատրիարքաց յիշատակութենէն յետոյ, Ռուսիոյ հանգուցեալ Աղեկսանդր Բ. Ջարն ալ յիշատակեց, օրհնեց, և հանդիստ հոգւոյ մաղթեց սրբատանուէր։ Ս. Պատարագէն եաքն ալ պաշտօն կատարուեցաւ, և վերստին յիշատակուեցաւ հանդուցեալ Ջարն։ Ապա, Նորին Սրբազնութիւնը եռանդուն օրհնութեամբ բարեմաղթութիւններ ըրաւ վեհափառ Աղեկսանդր Գ. կայսեր, կայսերական գերդաստանին, մեր Օգոստափառ Սուլթանին, և ամենայն Հայոց վեհափառ Հայրապետին համար։ Ժամերգութեան աւարտմանէն յետոյ, դեսպանք, դեսպանուհիք և այլ երեւելի անձինք Պատրիարքարանի մեծ սրահը հրաւիրուեցան, անոյշ և թէյ տրուեցաւ։

Դեսպանք և այլք Պատրիարքարան մնած ու եղած ժամանակ՝ բարեւի կանգնեցան դուռը երկու կարգի վրայ շարուած կայսերական զօրքը, որք յատկապէս ղրկուած էին պինուորական պաշտօնատունէն, լսելով թէ դեսպանք համազգեստ ներկայ պիտի գտնուին։

Ա.ՅԼ ԵՒ Ա.ՅԼԿ

Դեսպանք, ուրոյն ուրոյն բայց համիմաստ, մէկ մէկ ծանուցագիր Բ. Դուռը տարին յանձնեցին երէկ արտաքին գործոց նախարարին։ Ի պաշտօնէ կ'յայտնեն՝ հելլենական սահմանագծին վերաբերեալ առաջարկութեանց Թունաստանէն ընդունուած լինելը։ Ա.յս ծանուցագիրն երէկ եւրոպոյ նախարարաց ժողովոյ խորհրդակցութեան նիւթ եղաւ։ Դեսպանք դեռ եւս պրաղեալ են՝ սահմանեալ վայրայ յանձնման ընդունելութեան պայմաններն խմբագրել։ Վագըթ բաւական դժուարին կհամարի սոյն խմբագրութիւնը՝ որովհետեւ, կըսէ, կանխաւ որոշելի քանի մը կէտեր կան, և դիխաւորապար օսմանեան պարտուց մէկ մասին վճարման՝ Թունաստանի Թողելու խնդիրը։

Թունուսի խնդիրը ծանրացած է։ Գաղղիոյ կառավարութիւնն հաստատապէս որոշած է՝ Թունուսի սահմանագլխին վրայ յաճախ պատահող անկարգութեանց միանգամ ընդ միշտ վախճան տալ և յառաջանալ մինչեւ ուր որ երթալ պէտք է՝ վասն ապահովութեան ձեզայիրի, Թունուսի պէյը բողոքեր է, բայց կարեւորութիւն չէ տրուեր։ Թունուսի վրայ յարձակող ցեղերն հատուցում տալ առաջարկեր են Գաղղիոյ, բայց մերժուեր է։ Պէյը քաղաքական յարաբերութիւնները դադրեցուցեր է Գաղղի. հիւպատոսին հետ։ Թունուսի հիւպատոսք ժողովուրդ՝ խորհրդակցեր են առ ապահովութիւն կենաց ու ընչից եւրոպացւոց պատերազմի ժամանակ, և առաջարկութիւնները ըրեր են պէյին։ Հռոմայ դերմանական դեսպանը Պերլին կանչուեր է՝ Թունուսի խնդրոյն վերաբերեալ Իտալիոյ կառավարութեան ունեցած կարծիքն կիյմռ կայսեր և Պիզմարգ իշխանին հաղորդելու համար։ Ա.յժմ բոլորովին կհաստատուի այն ղրոյցը, թէ Պերլինի վեհաժողովին ժամանակ Գաղղիոյ և Անգղիոյ պատուիրակաց մէջ պայմանագրեալ է որ Անգղիա բնաւ չմիջամտէ, Գաղղիա ի՛նչ որ ուզէ ընել Թունուսի համար, և մինչեւ իսկ եթէ պէյին իշխանութիւնը չնչուի՝ Անգղիա այս ընթացքէն չխոտորի։ Գաղղիական լրագրութեան և երեսփոխանական ժողովոյ մէջ այս առթիւ օսմանեան պետութեան վրայ ալ կխօսուի. չեն ուզեր ճանչնալ, թէ Թունուս՝ օսմանեան դերիշխանութեան ներքեւ կգտնուի, և թէ՝ Թունուս միայն կրօնական նկատմամբ ենթարկեալ է Թուրքիոյ, մինչդեռ վագըթ կըսէ թէ՝ Թունուսի Թուրքիոյ մէկ մասն լինելն հաստատող բազում թուղթեր առ ձեռն պատրաստ են։ Գաղղիոյ և այլ տէրութեանց հետ բանակցութիւնը կշարունակէ այս խնդրոյն համար։

—Մայրաքաղաքիս հելլէն դեսպանն Ա.թէնք կերթայ հրահանգ առնելոյ համար, և մօտերս պիտի վերադառնայ։

— Ս.րտաքին գործոց նախարարի խորհրդական վեհամիայլ Ցարութիւն էֆէնտի՝ առջի օրը չկրցաւ իր պաշտօնատեղն գալ անձնական տկարութեան պատճառաւ։

— Ս.րեւելեան-Րումելիի զօրքերուն հրամանատար Բաշիտ փաշա՝ Փիլիպէէն մայրաքաղաքս ուղեւորեր է։

— Անգղիական դեսպանին յատուկ Ա.ննթիլօպ չոգիներն՝ որ Փիռոսէն կղառնար, Տարտանելլէն անցած ժամանակն պէտք եղած հրովարտակն չունենալուն պատճառաւ, վրան թնդանօթ արձակուեր է, սակայն չոգիներն յաջողեր է անցնիլ։ Կկարծուի, թէ այս մասին թիւրիմացութիւն մը եղած է։

— Բեռլսպուրկի անգղիական դեսպան Լորտ Տօֆրինի՝ Պօլսոյ դեսպան ընտրուելուն լուրն ըստուգուած է։ Սա Սիրիոյ կոտրածին հեղինակաց քննութեան ժամանակ Ֆուատ փաշայի հետ գտնուած է՝ իբրեւ պատուիրակ անգղիական։ Լորտն արդէն Բեռլսպուրկէն ճանբայ ելեր, և Պերլին հանդիպելով՝ Պիզմարգ իշխանի հետ տեսնուեր է։

— Մէքքէի Գատը (գատաւոր) Բէրամէտտին էֆէնտի գատաստանի ենթարկուեր է, կըսէ վագըթ, Մէքքէի գեղինէն օտարաց վաճառելուն համար, մինչդեռ օրէնքը կտրամադրէ եղեր որ միայն բնիկներուն վաճառուի, և այս մասին քանիցս ազդարարութիւն եղեր է իրեն։

— Բիռս կղզւոյն նիւթական ճլատն 9 միլիոն լիրա կհաշուեն։

— Ըստ վերջին լրոյ՝ չարժը կը չարունակէ Բիռոսի մէջ։

— Աժանս-Ռուս սուտ կհանէ՝ Ռուսիոյ Ջարին մօտերս Պերլին և Վիէննա ուղեւորելու լուրը։

— Անգղիոյ նախորդ գլխաւոր նախարար լորտ Պիքօնսֆիլտ՝ որ ժամանակէ մը հետէ հիւանդ էր, հակառակ բժշկական ամենայն ճարտար չանից՝ երէկ առաւօտ մեռաւ։ 75 տարեկան էր։

— Իտալիոյ նախարարք՝ որ հերաժարած էին, վերահաստատեցան։

— Թունաստանի մէջ ժողովրդական յուզմունքը կչարունակէ, և դժգոհութեան ցոյցեր կըլլան ընդդէմ նախարարութեան՝ դեսպանց ծանուցագրին տրուած պատասխանին համար։ Նոյնպէս պինուորական չարժումնք կչարունակեն ամենայն փութով։

— Իտալացիք այս օրերս Ս.փրիկեան Տրիպօլսոյ կողմերը զարմանալի չարմանց մէջ կգտնուին։ Տեղական հետաղօտութիւններ կընեն, և դրամով և այլ ամենայն հնարիւք կջանան գրաւել արարաց սիրտն։ Կասկածներ կան, թէ Իտալիա ալ այս կողման վրայ անկած է աչքը։

— Ա.ռողջական տեսչութեան կողմանէ կծանուցուի, թէ ամենայն ազդու միջոցք ի գործ կը դրուին՝ ժանտախտին դանուած տեղերն մաքրելու, և ախտին առաջքն չուտով առնելու համար։

— Զինուորական պաշտօնատունն սկսեր է ամենական տալ զօրաց։

— Մէլանիկի զօրաբաժնին հրամանատար Սալիհ փաշա՝ իր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ։

— Մօտերս Եգիպտոսի նախարարաց ժողովէն վաւերացուեր է ծրագիր մը՝ զոր գրած է տեղւոյն Տերվիշաց գլուխ Շէյխ-էլ-Պէքրի, մահմետական կրօնին մէջ բարեկարգութիւն մտծանելու նպատակաւ։ Ա.յլեայլ արարողութիւնք մուտ գտած են մահմետական կրօնին մէջ, որք բնաւ յիշատակեալ չեն Կուրանի կամ նորա մեկնական գրոց մէջ։ Ըստ աւանդութեանց արաբացւոց՝ Մուհարրեմ ամսոյ 10դ օրը Ադամայ ու Եւայի դրախտէն աքսորման, Նոյի տապանէն դուրս ելնելուն, և մանաւանդ՝ մահմետականաց մարգարէին Թոռն Հիւսէյնի նահատակութեան տարեդարձն է. բազմաթիւ ուխտաւորք նոյն օրը կժողովին Հասասնայ մզկիթին մէջ. ինքզինքնին սրով կամ դանակով զարնել կակըսին. մեռնին կկըտրտեն, կամ երկաթի խոշոր գնտակներով իրենք իրենց կզարնեն, և վերջապէս լուսնոտութեան բռնուածի պէս կոռնան։ Կան ուրիշ ոմնք ալ, յորս մարդիկ պարտին օձ ուտել, կրակ կլնել, ապակի խորտակել ակռաներով. մինչեւ անգամ մեծ Շէյխ մի վերջերս կառօք պտըտեցաւ գետնի վրայ տարածեալ հարիւրաւոր Թշուառ մոլեռանդից մարմնոց վրայէն։ Շէյխ-էլ-Պէքրի՝ որ Եգիպտոս ամենագերադոյն դիրք մ'ունի, դանդատ կբառնայ այս և այլ այսպիսի արարողութեանց դէմ. կդիտէ թէ այս ամենայն անվայել են մահմետական կրօնի մաքրութեան ու պարզութեան, և կարդիլէ ամենայն մոլեռանդական ու վտանգաւոր արարողութիւնները ու ոճներ։ Ա.յս Շէյխը Խեդիվին կողմանէ նոր հաստատեալ է իր պաշտօնին մէջ՝ պայմանաւ որ չընդունին համօրէն գերդմունք։

ԻԼԱՆ ՀԱՐՊԻՑԻ ՆԷՋԱՐԼԻԹԻ

Մուխթասպ դօմիսիօնը իչուն չուրութը մուդաբըրէյսի իլէ միւսպայիա օլունաճադ ոն իքի պին գըյէ եկըլի գըրդըմը քէչէ գըլընըն սիմ մէճիսիյէ ոն սոգուշ

ղուրուշ հիսապը իլէ պէհեր դը-
յեսի ալթը պըչըք ղուրուշա թա-
լիպի էօհաէսինաէ օլուպ՝ իշպու
նիսանը րումինին ոնպեշլինճի չա-
շէնպիհ կիւնինէ դաատր պէհեր
կիւն միւնագասաընին իճրասը
իլէ դարարը դաթիսի վիրիլէճէ-
յինաէն՝ իթա իթմէյէ թալիպ
օլանլերին, վէ ոն ալթընճը փէնչ-
շէնպիհ կիւնի եիւզաէ պէչ թէն-
գիվինէ բաղիպ պուլունանլերին
Հարպիյէ նէզարէթի լէվազիմաթը
ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլերի
իլան օլունուր։ 1—3

4 Նիսան 1881

ԻԼԱՆ
ՀԱՐՊԻՅԷ ՆԷԶԱՐԷԹԻ

Սօսա, գըյէ պէչ պին տէօրթ
եիւզ եէկիրմի ոտդուզ, պէհեր
գըյէսի՝ գըրդ ալթը փարա.

Գըրմըզ, գըյէ ալթը եիւզ օ-
թուզ, պէհեր գըյէսի գըրդ ալ-
թը ղուրուշ.

Շարապ թօրթուսու, գըյէ
պին պէչ եիւզ գըրդ տէօրթ, պէ-
հեր գըյէսի՝ օն պիր ղուրուշ՝ օ-
թուզ փարա։

Ճէհրի, գըյէ տէօրթ եիւզ
ալթմըշ տէօրթ, պէհեր գըյէսի՝
սէքիզ ղուրուշ օթուզ փարա.

Լէֆթա, գըյէ եիւզ սէքսէն
սէքիզ, պէհեր գըյէսի՝ եէկիրմի
տէօրթ ղուրուշ օթուզ փարա.

Գալայ, գըյէ եէկիրմի տէօրթ,
պէհեր գըյէսի՝ օն ալթը ղուրուշ
օթուզ փարայ.

Խարուպ պալը, գըյէ եիւզ
գըրդ իքի, պէհեր գըյէսի՝ օն
տէօրթ ղուրուշ։

Մաղու, գըյէ եիւզ գըրդ ալ-
թը, պէհեր գըյէսի սէքիզ ղու-
րուշ օթուզ փարա.

Մօր պագամ, գըյէ իքի պին
սէքիզ եիւզ եէկիրմի իքի, պէ-
հեր գըյէսի պիր ղուրուշ օն պէչ
փարա.

Գըրմըզը փօթաս՝ գըյէ իքի
եիւզ եէթմիշ իւչ, պէհեր գը-
յեսի օն պիր ղուրուշ օթուզ փարա.

Ջիվիճիքը, գըյէ եիւզ տէօրթ,
պէհեր գըյէսի սէքիզ ղուրուշ օ-
թուզ փարա.

Ֆէս ֆապրիգայի հիւմայունը
իչուն չուրութը մուգաթրէրէսի
իլէ միւպայիա օլունաճագ պա-
լատէ մուրագդամ օն պիր գա-
լէմ պօյա էճզասը օսմանլը լի-
բասը եիւզ ղուրուշ հիսապը իլէ
վէ ֆիյաթը մուրագդամէլերի իլէ
Թալիպի էօհաէսինաէ օլուպ,
իշպու նիսանը րումինին օն պէ-
չինճի չարչէնպիհ կիւնինէ դա-
տար պէհեր կիւն միւնագասա-
սընին իճրասը իլէ մէգքիւր կիւն-
տէ գարարը դաթիսի վիրիլէճէ-
յինաէն՝ իթա իթմէյէ Թալիպ օ-
լանլերին, վէ ոն ալթընճը փէնչ-
շէնպիհ կիւնի եիւզաէ պէչ թէն-
գիվինէ բաղիպ պուլունանլերին
Հարպիյէ նէզարէթի լէվազիմաթը
ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլերի
իլան օլունուր։ 1—3

4 Նիսան 1881

ԻԼԱՆ
ՀԱՐՊԻՅԷ ՆԷԶԱՐԷԹԻ

Հարպիյէ երզադ անպարը ի-
չուն ճէտվէլի մահասուընաա մու-
հարրեր չերայիթի վէճճի իլէ մի-
պայիա օլունաճագ օլան էլլի պին
դըյէ ալա Սիվիր եաղընըն իշ-
պու նիսանը րումինին նէճինճի
սալը կիւնի պիլ միւնագասա գա-
րարը դաթիսի վիրիլէճէյինաէն՝
իթա իթմէյէ Թալիպ օլանլերին,
վէ սէքիզինճի չարչէնպիհ կիւնի
եիւզաէ պէչ Թէնգիվինէ բաղիպ
պուլունանլերին Հարպիյէ նէզա-
րէթի լէվազիմաթը ումումիյէ
տայիրէսինէ կէլմէլերի իլան օ-
լունուր։ 3—3

28 մարտ 1881

ԻԼԱՆ
ՀԱՐՊԻՅԷ ՆԷԶԱՐԷԹԻ

Գափանը տագիդ տէյիրմէնի
հասըլաթընաան ֆիրուսէթ օլու-
նաճագ օլան իքի եիւզ պին դըյէ
քէվքեյին էսմանը էվվէլճէ օս-
մանլը լիրասը եիւզ ղուրուշա օ-
լարագ նագահէն վէ փէչինէն Թէս-
լիմ օլունարագ պահէհու տէ-
յիրմէնաէն գալըրըլմագ չարԹը
վէ չէրայիթի սայիրէսի իլէ պէ-
հեր գըյէսի օն փարայա Թալիպի
էօհաէսինաէ օլուպ՝ իշպու նի-
սանը րումինին եէտինճի սալը
կիւնինէ դաատր հեր կիւն միւ-
ղայէտէսի պիլ իճրա եէվմի մէգ-
քիւրատ իչէ էլվէրտիկի հալաէ
դարարը դաթիսի վիրիլէճէյինաէն՝
իթա իթմէյէ Թալիպ օլանլերին,
վէ սէքիզինճի չարչէնպիհ կիւնի
եիւզաէ պէչ դամ մինա բաղիպ
պուլունանլերին Հարպիյէ նէզարէթի
լէվազիմաթ ումումիյէ տայիրէսինէ
կէլմէլերի իլան օլունուր։ 3—3

1 Նիսան 1881

ԻԼԱՆ
ՀԱՐՊԻՅԷ ՆԷԶԱՐԷԹԻ

Պէյքօղ տապախանէսի իչուն
միւպայիա օլունաճագ օլան եիւզ
պին դըյէ իչլէմպէյէ սէմմու-
տօն եաղընըն նիսանը րումինին
սէքիզինճի չէհարչէնպիհ կիւնիւ
պիլ միւնագասա գարար դաթի-
սի վիրիլէճէյինաէն՝ իթա իթմէյէ
Թալիպ օլանլարըն, վէ տօգու-
ղունճը փէնչէնպիհ կիւնի եիւզ-
աէ պէչ Թէնգիվինէ բաղիպ պու-
լունանլարըն Հարպիյէ նէզարէթի
լէվազիմաթ տայիրէսինէ կէլմէ-
լերի իլան օլունուր։ 3—3

31 մարտ 1881

ԻԼԱՆ
ԷՎԳԱՖ ՆԷԶԱՐԷԹԻ

Ճէնէթմէքեան չահզաատէ Սու-
թան Մէհմէտ Խան հազրէթլերի
վազըֆընաան Գընալը ատանըն
պիրինճի ատասընատա իքի փար-
չաատա դըրդ իւչ պին տէօրթ եիւզ
ալթմըշ իքի պիր ատասընատա գա-
րարը դաթիսի վիրիլէճէյինաէն՝
իթա իթմէյէ Թալիպ օլանլերին չէհիր է-
մանէթի ճէլիլէսինաէ Գօրտոն էվ-
զաֆ մուհասէպէճիլիկինէ վիւ-
ղաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլու-
նուր։ 2—3

1 Նիսան 1881

Կ. ՀԱՋԱՐԵԱՆ

ԴՈՐԾԱՐԱՆ ՄԽԱԽՈՏԻ

Մխախոտի հանրաճանօթ վա-
ճառականներէն Հաղարեան կա-
րապետ էֆէնտի՝ որ երկար ժա-
մանակէ հետէ Եւրոպիոյ հետ
մխախոտի վաճառականութեան
յարաբերութիւն ունենալով մեծ
հմտութիւն ու փորձառութիւն
ստացած է, իւր տրամադրութեան
ներքեւ առած է այս անգամ
երեսին «Գանտիլլի» անուանեալ
գործարանը։ Արդէն յայտնի է,
թէ Հաղարեան էֆէնտի յատուկ
գործակալներ ունի Եէնիճէ, Տը-
րամա, Քավալա, Սամսուն, Պաֆ-
րա և Տրապիզոն. հետեւաբար
ընտրութեան ու ժամանութեան
համար մեծ դիւրութիւններ կընծ-
այէ. ուստի յիշեալ գործարա-
նը դիմող ամէն կարգի յաճա-
խորդ անտարակոյս գոհ պիտի
լինին։ Յատուկ յանձնարարու-
թիւնը ալ ճշդիւ կկատարուին
ամէն ճաշակի յաճախորդաց հա-
մար։ Եւրոպա ղրկուելիք ծխա-
խոտք ազատ են պանտըրոլի
տուրքէ։

Գործարանն է Պօլիս Մբսըր-
չարշըի անկիւնը Քէթխիւճիլէր-
պաշը, եաիրաքճի խան թիւ 106

ՄԻՀՐԱՆ Է.Ճ. ԱԲԻԿԵԱՆԻ
ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Տոքթ. Փերահանըեան Օսմանեան
լեզուի, 5 դրուշ.

Կի-լոէ-Ռիէ մուհարրէրաթը բէս-
միէ վէ զայրի բէսմիէ, որ այլ
և այլ ձեռագիրը գրութիւնները
կը պարունակէ, 6 դրշ.

Հաղընթրէ օսմ. արաբ. և պարս.
լեզուի, հանդերձ արտասանու-
թեամբ և թարգմանութեամբ.
3 դրուշ.

Ինճիլ եւէֆպոյէ օսմանի, որ մի
օրուան մէջ ուսանելի և 32 ե-
րեսէ բաղկացեալ թուրքերէն քե-
րական մ'է, 100 փարայ։

Նորայրի Գաղղիարէն-Հայե-
րէն բառարանին 47-դ թերթն ևս
հրատարակեցաւ։

PILULES HOLLOWAY

ԴԵՂԱՀԱՏԱՔ ՀՈՒԼԼՕՈՒԷԻ

Լեարդի, ստամոքսի և աղիքներու
ամէն տեսակ անկարգութեանց համար
խիստ ընտիր է սոյն դեղահատը. ա-
մէն չղային տկարութեան ուժաթա
փութեան և տխրութեան համար. կը
չնչէ և անհետ կընէ ամէն տեսակ ան-
չափաւորութեանց հետքերը։ Իրտի և
երիկամանց վրայ օգտակար ազդեցու-
թիւն մ'ունի. արիւնը մաքրելով նոցա
խանդարեալ վիճակը կը կանոնաւորէ,
և գրգռելով կենսական գործարանները
կը զօրացնէ։ Իւր դեղական մեծ ազ-
դեցութեամբ սրտախառնութիւն, կուծ-
ուութիւն, մաղձային հիւանդութիւն-
ներ, որովայնի մէջ լցուած կազեր.
գլխի ցաւեր կը վանէ, մարսողութիւնը
կը չափաւորի, և մարմինը մաքրուե
լով բոլոր այն աղտեղութիւնները որ
շատ անգամ զանազան հիւանդութեանց
սկզբնապատճառ կըլլան, առողջ ու-
ժեղ և բնական դիրքը կը դնէնու։

ONGUENT HOLLOWAY
ՍՊԵՂԱՆԻ ՀՈՒԼԼՕՈՒԷԻ

Մորթային հիւանդութիւնք և վէրք
բուժելու մասին ունեցած պալատա-
կան յատկութեանցը չհաւասարիր ը-
նաւ ուրիշ դեղ մը. հին կամ նոր թու-
նաւոր վէրքեր, ուռեցք, քաղցկեղ
(չէրէֆէնէ), սրունից և ստեռնց վէր-
քեր կամ բոլորովին կանցնին և կամ կը
լաւանան. օգտակար է նաև հարբուխի,
հազի, սրտի բաբախման, մանաւանդ
օդացաւ (էէլ) ըսուած հիւանդութեան.
Իւր կազդուրիչ, և զօրաւոր ազդեցու-
թեամբը խոյլ (ըզբաճա) հիւանդու-
թեան ապականիչ զօրութիւնը իւրջ
ատիճան ո՛ր ըլլայ կը դիմագրաւէ։

Ա.յս դեղերուն գործածութեան ե-
ղանակը նշանակուած է իւրաքանչիւր
տփի վրայ, որ կը գտնուի ամէն դե-
ղավաճառներու քով, և մանաւորա-
պէս Պահճէ գարու Թաշ խանի կող-
մերը Պ. Գասպարեանի դեղարանը
Ն. 7 կը ծախուի։

Աւելի առնել ուզողը կը հրաւիրուի
առ հեղինակն ոտքթօր Հոլլօուէյ
Լօնտօն Օքսֆօրտ փողոց Թիւ 533։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ
7 Ապրիլ 1881

Ֆոնսօլիտէ		16 — 24
Երկաթուղեաց	Ցրնգ.	55 —
Թրամուէյ	Օ. Լ.	5 —90
1863ի փոխառութիւն	Ցրնգ.	73 —
1865ի »	»	75 —
1869ի »	»	75 —
1872ի »	»	24 —
Օսմանեան լիրան 100 դրչն		
Մէճիտիյէ		107 — 25
Մէթալիք		205 —
Հինգնոց		208 —
Վեցնոց		126 — 30
Պղինձ		670 —
Թղթադրամ		930 —
Ռուսիոյ Րօլ		90 — 18
Գաղղիական լիրա		87 — 20
Անգղիական »		110 7
Գրիմից		51 25

ՏՆՕՐԻՆ ԵԻ ՏԻՐ
Հ. Ս. ԱԼԱՃԱՃԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ
Կ. Պօլիս Սուլթան Համամ